

پاک‌سازی در سرویس امنیت فدرال روسیه هم‌زمان با تداوم شکست‌ها در اوکراین

خودى‌ها چگونه مى‌توانند پوتین را سرنگون کنند؟

آرش فرحزاد: شش هفته از جنگ فاجعه‌بار روسیه در اوکراین می‌گذرد و با وجود خشونت نظامیان تحت فرمان ولادیمیر پوتین در شهرهای مختلف اوکراین، نه‌تنها ارتش روسیه موفقیتی قابل توجه به دست نیاورده بلکه مقاومت اوکراین، آنها را به عقب‌نشینی واداشته است. شکست‌های ارتش روسیه در اوکراین، پوتین را در موقعیتی دشوار قرار داده و در این میان، یکی از مهم‌ترین موضوعات که چندان مورد توجه قرار نگرفته، به تنش‌های فزاینده بین ولادیمیر پوتین و سرویس‌های امنیتی و ارتش روسیه مربوط می‌شود. جنگ اوکراین با برگزاری یک جلسه شورای امنیت روسیه که از تلویزیون حکومت مسکو پخش می‌شد، آغاز شد. پوتین در این جلسه «سرگی ناریشکین» رئیس سرویس اطلاعات خارجی روسیه را به دلیل نداشتن اشتیاق کافی برای حمله مورد تحقیر قرار داد. دلیل تردیدهای ناریشکین که جرئت ابراز آن را نداشت، تنها کمی پس از آغاز تهاجم نظامی روسیه به اوکراین نمایان شد.

در همان دو هفته اول، نیروهای روسی با تلفات زیاد و مقاومت غیرمنتظره اوکراینی‌ها مواجه شدند و پوتین که تصور چنین چالشی را نمی‌کرد، به نهادهای امنیتی و اطلاعاتی تحت فرمان خود مظنون شد و دوزنرال سرویس امنیت فدرال روسیه (FSB) را در بازداشت خانگی قرار داد و تحقیقاتی را در مورد احتمال ارائه اطلاعات غلط و سوءاستفاده از بودجه تعیین‌شده برای پرورش گروه‌های طرفدار کرملین در اوکراین آغاز کرد. او همچنین یکی از جانشین‌های فرمانده گارد ملی را نیز ظاهراً به دلیل تحقیقات جنایی مجبور به استعفا کرد. اخیراً هم یکی از نژال‌های FSB که در حبس خانگی قرار گرفته بود به زندان «فورتوتوو» منتقل شد. پس از آن نوبت به ارتش رسید. حدود دو هفته اول جنگ و در میان شایعاتی مبنی بر عصیانیت پوتین از عدم پیشرفت رضایت‌بخش نظامیان روسیه در اوکراین و شکست‌های پیاپی، سرگی شویگو، وزیر دفاع روسیه که چهره عمومی جنگ بود و عموماً به‌عنوان یکی از قابل اعتمادترین و وفادارترین افراد به پوتین شناخته می‌شد، در انتظار عمومی ظاهر نشد. پس از این مدت هنگامی که شویگو دوباره در برابر دوربین‌ها قرار گرفت، ابتدا در یک کلیپ ویدئویی از یک جلسه شورای امنیت و سپس در کنفرانسی در وزارت دفاع روسیه، چهره‌ای آشکارا گرفته و غمگین داشت. در روزهای گذشته هم فاکس‌نیوز گزارش داده که پوتین حدود صد عضو FSB را پاک‌سازی کرده است.

در پایان ماه مارس بود که نهادهای اطلاعاتی ایالات متحده در ارزیابی خود از جنگ اوکراین اعلام کردند که شکست‌های روسیه در اوکراین می‌تواند به این دلیل باشد که وزارت دفاع روسیه تصویر واضحی از جنگ به پوتین ارائه نکرده است و دلیل آن هم می‌تواند ترس از پیامدهای بیشتر باشد. در نهایت ابتدای هفته جاری پوتین زنجیره فرماندهان نظامی را مجدداً سازمان‌دهی و ژنرال «الکساندر نوروینیکوف» را به‌عنوان مسئول عملیات در اوکراین منصوب کرد. در نگاه اول، این تحولات حاکی از تغییری صرفاً در میدان جنگ به نظر می‌رسید.

به نوشته فارن افرز، تا قبل از این جنگ، «سیلویوکی» که به مقام‌های امنیتی و نظامی حلقه اول قدرت در حکومت پوتین گفته می‌شود و به‌عنوان بازوی امنیتی کرملین شناخته می‌شود یکی از پایه‌های اصلی قدرت رژیم پوتین بود. پوتین به‌عنوان یک افسر سابق کک‌ب می‌دانست که برای اجرای سیاست‌های مورد نظرش و حفظ قدرت باید به سرویس‌های امنیتی تحت امر خود متکی باشد. اگرچه نفوذ سیلویوکی‌ها در سال‌های اخیر از سوی شویگو و در وزارت دفاع روسیه کمتر شده بود؛ اما خواسته‌ها و رویکرد پوتین به اندازه امروز با سرویس‌های امنیتی و ارتش در تضاد نبود. با توجه به سرویس‌های برجسته این افراد به دست حکومت و پوتین همچنین ایجاد آگاهی فزاینده در مسکو مبنی بر اینکه جنگ اوکراین بسیار بد و فاجعه‌بار پیش رفته، برخی از ناظران در انتظار هستند تا ببینند اشیایهاات فاجعه‌بار پوتین تا چه مدت دیگر تحمل خواهد شد. با این حال، طرح چنین سؤالاتی، واقعیت‌رابطه

تاریخی بین نیروهای امنیتی و حکومت روسیه و شیوه خاص ایجاد ساختار و پایگاه قدرت توسط پوتین را نادیده می‌گیرد. اگرچه تحولات اخیر قابل توجه است، اما نشان‌دهنده شکستی بزرگ‌تر در نظم حاکم بر روسیه نیست. حتی با وجود تنش‌های کنونی، احتمال اینکه اعضای برجسته امنیتی با نظامی اقداماتی علیه پوتین انجام دهند بسیار کم است. به این ترتیب، ابتدا باید این سؤالات را پاسخ داد که چرا وضعیت در روسیه این‌گونه است و برای تغییر آن چه تحولاتی باید رخ دهد. برای درک اینکه چرا بعید است که «سیلویوکی» علیه پوتین بچرخد، ابتدا لازم است که رابطه تاریخی بین ارتش و حکومت روسیه را درک کنیم. از نظر تاریخی، ارتش روسیه هرگز خطر قابل توجهی برای حاکمان این کشور ایجاد نکرده است. برخلاف سایر کشورهای این نظامی‌ها در آنها به قدرت زیادی رسیده‌اند، تعداد کودتاهای نظامی در تاریخ روسیه بسیار کم بوده است. آخرین باری که ارتش روسیه شوروی آشکارا وارد تنش‌های داخلی این کشور شد، در سال ۱۸۲۵ بود که سامیریسیت‌ها تلاش کردند تزار نیکلاس اول را از سلطنت خلع کنند. این شورش به طرز فاجعه‌باری شکست خورد و اکثر رهبران کودتا کشته یا تبعید شدند. همچنین ارتش روسیه مراکز قدرت جایگزین – مشابه افسران آزاد مصر که در سال ۱۹۵۲، ملک فاروق را از قدرت سرنگون کردند – برای خود ایجاد نکرده است، البته تلاش‌هایی انجام شد اما نتیجه مثبتی نداشت؛ پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، در چندین نوبت، گروه‌هایی از کهنه‌سربازان نظامی روسیه در پی کسب قدرت سیاسی بوده‌اند، اما این تلاش‌ها هر بار با شکست روبه‌رو شد. در دهه ۱۹۹۰، قبل از به‌قدرت‌رسیدن پوتین، دولت روسیه ضعیف بود و کرملین مجبور شد بین گروه‌های رقیب تعادل برقرار کند و این امر در مواردی منجر به تلاش اعضای ارتش برای نفوذ یا حتی سرنگونی دولت مستقر می‌شد. در اکتبر ۱۹۹۳، گروهی از کهنه‌سربازان شوروی سابق که خود را «اتحادیه افسران» می‌نامیدند، در یک شورش به‌شدت محافظه‌کارانه شرکت کردند، اما قبل از آغاز شورش دستگیر شدند.

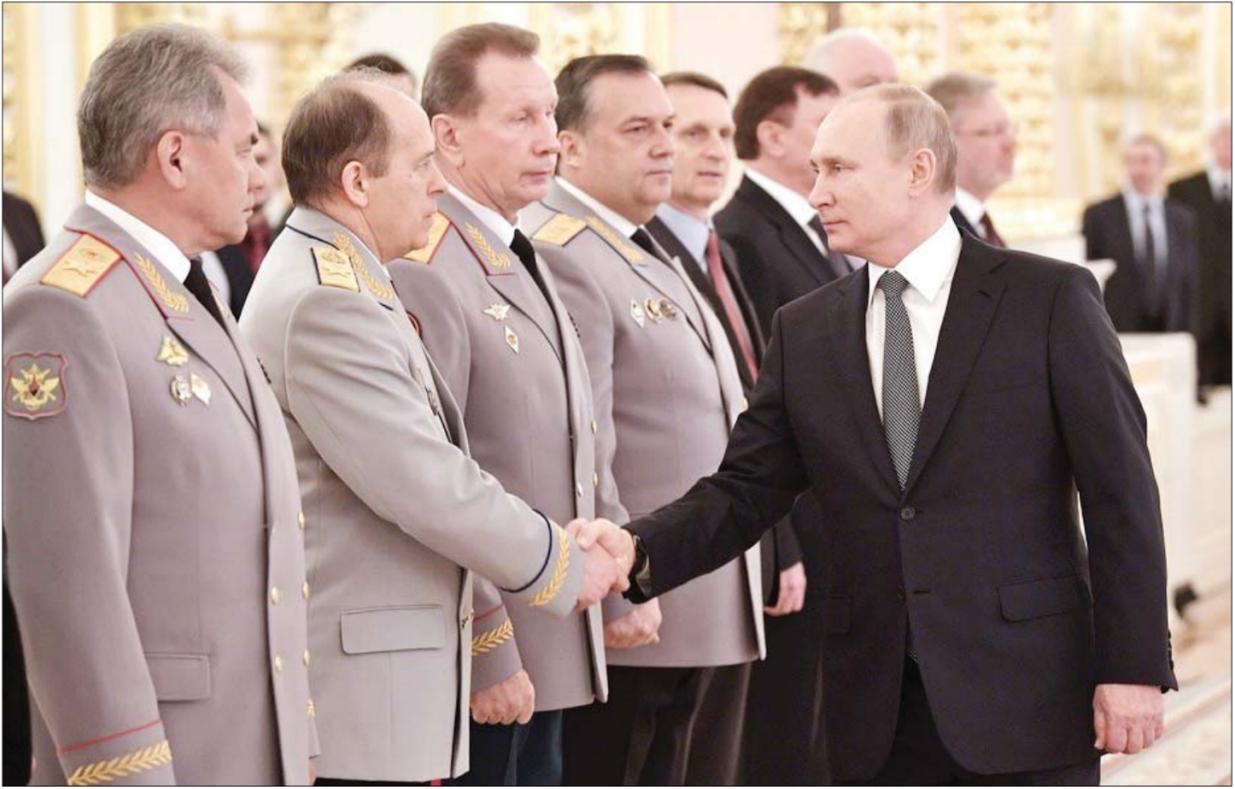
چهار سال بعد، یک ژنرال به نام «لوروخلین» ارتش را ترک کرد و حزب سیاسی خود را به نام «جنبش حمایت از ارتش» تشکیل داد که هدف آن تصرف کرملین بود. روخلین به‌سرعت محبوبیت پیدا کرد، اما در سال ۱۹۹۸، همسر روخلین او را در جریان یک نزاع خانوادگی در خانه ییلاقی شان به قتل رساند. این قتل باعث شکل‌گرفتن تئوری‌های توطئه متعدد شد، اما یک چیز روشن شد: جنبش روخلین پس از مرگ او جان سالم به در نبرد. در آن سال‌ها، سرویس‌های امنیتی و گاه ژنرال‌ها و افسران ارتش که‌گاه به‌عنوان وزنه‌ای در مقابل رئیس‌جمهور قد علم می‌کردند؛ اما پوتین به مرور زمان و با پرورنده‌سازی‌ها و طرح اتهامات جعلی علیه رقبای خود و در نهایت کشتن آنها، یاد گرفت که چگونه این نوع تهدیدها را به طور سیستماتیک از بین ببرد،

سیلویوکی‌ها در حفاظت از منافع خود بی‌رحم هستند و حداقل یک راه وجود دارد که ممکن است وفاداری خود به پوتین را از دست بدهند؛ اگر مشکلات اقتصادی روسیه به حدی برسد که فرمانداران منطقه‌ای شروع به شکستن صفوف پوتین کنند و نظم اقتصادی که بیش از ۲۰ سال حکومت پلیسی پوتین را حفظ کرده، آغاز به فروپاشی کند، سیلویوکی ممکن است به این نتیجه برسد که کرملین در حال از دست‌دادن کنترل بر روسیه است. با ادامه این وضعیت آینده کشور و خودشان در خطر قرار می‌گیرد. در آن صورت، آنها کنترل بر روسیه است. با ادامه این وضعیت آینده کشور و خودشان در خطر قرار می‌گیرد. در آن صورت، آنها دیکتاتور روسیه برادرند.

به‌طوری‌که حکومت پوتین دیگر هیچ اپوزیسیون قابل توجهی ندارد. **چشمان همواره نظاره‌گر** در واقع، علاوه بر حذف سیستماتیک نیروهای مخالف از سوی پوتین، دلیل ساختاری عمیق‌تری هم برای ناتوانی ارتش در ایجاد یک چالش مؤثر برای کرملین وجود دارد. در سال‌های حکومت اتحاد جماهیر شوروی، پلیس مخفی، فعالیت ارتش را زیر نظر داشت.

در اوایل سال ۱۹۱۸، کمتر از یک سال پس از انقلاب بلشویکی، «چکا» مهم‌ترین نهاد امنیتی آن دوران شوروی، واحدی را برای مقابله با مخالفان در ارتش سرخ تشکیل داد. این اقدام در زمان استالین و جانشینان او که همگی ارتش را کاملاً تحت کنترل داشتند هم ادامه یافت؛ هر لشکر نظامی دارای هسته‌های حزب کمونیست بود و کک‌ب یک نیروی ضد جاسوسی نظامی بزرگ را برای جاسوسی از ارتش ایجاد کرد. هنگامی که اتحاد جماهیر شوروی فروپاشید، کک‌ب تا حد زیادی در قالب FSB بازسازی شد؛ سرویس امنیتی جدید که همان دفتر مرکزی در لوبیانکا را در اختیار داشت و بسیاری از

کاملاً آگاه هستند که ممکن است مانند هر فرد عادی دیگری مورد سرکوب پوتین قرار بگیرند. درحال حاضر ده‌ها افسر FSB هستند که به اتهام فساد و خیانت (که اغلب شامل جاسوسی برای ایالات متحده است) زندانی شده‌اند. اگر چه این اتهامات گاهی واقعی است؛ اما اغلب به نظر می‌رسد که انگیزه‌های دیگری برای زندانی کردن آنها وجود داشته است. در بیشتر موارد، افرادی که متهم شده بودند توسط اداره امنیت داخلی FSB دستگیر شدند.

در نتیجه این شیوه‌ها، مدت‌هاست که فرهنگ بی‌اعتمادی فراگیر در FSB وجود دارد؛ افسران سطح متوسط به ژنرال‌ها و ژنرال‌ها به زیردستان خود اعتماد ندارند. اعضای قدیمی‌تر هم هنوز به یاد می‌آورند که کودتای ۱۹۹۱ به رهبری ولادیمیر کریوکوف، رئیس کک‌ب، شکست خورد؛ زیرا این افراد به جای مشارکت در کودتای او، ایستاد و انتظارکشیدن را انتخاب کردند.

محدودیت‌های وفاداری اگر چه پوتین مدت‌هاست که روی حمایت و وفاداری ارتش و سرویس‌های امنیتی تحت فرمان خود حساب می‌کند؛ اما جنگ در اوکراین نشان می‌دهد که ممکن است محدودیت‌هایی برای این وفاداری وجود داشته باشد. تنش‌های آشکار بین او و اعضای ارشد نخبگان امنیتی‌اش نشان می‌دهد که پوتین ممکن است بیش از هر زمان دیگری در مورد چالش‌های احتمالی تداوم حاکمیتش در خطر قرار گرفته باشد. از سوی دیگر، چنین اختلافی ممکن است نشان‌دهنده این باشد که حداقل برخی از اعضای حلقه درونی او از مسیری که او تعیین کرده است، ناراضی هستند. و از آنجا که پوتین روشی برای برخورد با مشکلات – از جمله ارائه اطلاعات غیردقیق و عملکرد ضعیف نظامی در اوکراین – اتخاذ کرده و براساس اقداماتش به نظر می‌رسد که قصد دارد سیلویوکی‌ها را مقصر بداند، آنها هم تشویق نمی‌شوند که تصویر دقیقی از آنچه در حال وقوع است، در اختیارش قرار دهند.

سیلویوکی‌ها، اعم از سرویس‌های امنیتی و ارتش، که فاقد تجربه سیاسی و پایگاه گسترده‌ای از حمایت هستند، به‌سختی قادر به ایجاد و رهبری کودتا هستند. حتی اگر احساسات عمومی در روسیه به طور چشمگیری علیه پوتین باشد، آنها احتمالاً تحت تأثیر قرار نخواهند گرفت؛ اما سیلویوکی‌ها در حفاظت از منافع خود بی‌رحم هستند و حداقل یک راه وجود دارد که ممکن است وفاداری خود به پوتین را از دست بدهند: اگر مشکلات اقتصادی روسیه به حدی برسد که فرمانداران منطقه‌ای شروع به شکستن صفوف پوتین کنند و نظم اقتصادی که بیش از ۲۰ سال حکومت پلیسی پوتین را حفظ کرده، آغاز به فروپاشی کند، سیلویوکی ممکن است به این نتیجه برسد که کرملین در حال از دست‌دادن کنترل بر روسیه است. با ادامه این وضعیت آینده کشور و خودشان در خطر قرار می‌گیرد. در آن صورت، آنها می‌توانند کنار بروند و اجازه دهند فروپاشی پوتین اتفاق بیفتد و شاید حتی در این مسیر قدمی هم برای سقوط دیکتاتور روسیه بردارند.

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۸۶۰۳۶۱۱۹

WWW.SHARGHDAILY.IR

ارتباط با روزنامه شرق

T.ME/ALOSHARGH

WWW.SHARGHDAILY.IR

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مشاوران

سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در نظر دارد نسبت به انتخاب مدیر طرح ذیصلاح جهت " توانمندسازی و پایدارسازی الگوهای نظام بهره برداری فاز اول طرح احیاء و توسعه ۵۵ هزار هکتار اراضی استان های خوزستان و ایلام" از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت اقدام نماید. لذا شرکت های مشاور واجد شرایط که تمایل به شرکت در فراخوان مذکور دارند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی، حداکثر تا ساعت ۱۴ تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۸ جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس مراجعه نمایند.

۱ – گواهینامه صلاحیت:

داشتن حداقل یکی از گواهینامه های صلاحیت زیر از سازمان برنامہ و بودجه کشور الزامی می باشد:

– رتبه یک مدیریت طرح در تخصص آبیاری و زهکشی

– رتبه یک مدیریت طرح در تخصص کشاورزی

شناسه آگهی ۰۳۱۳ ۱۳۰ م ۱۴۴

شرکت ملی نفت ایران
شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

فراخوان مناقصه عمومی

شناسه آگهی ۱۲۹۷۴۶۶

نوبت دوم

– **اراهه** یک نسخه تایید شده از صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا اعضای جامعه حسابداران رسمی الزامیست
– مناقصه گر جهت تحویل تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار علاوه بر بازگداری تصویر تضمین از طریق سامانه لازم است بصورت حضوری به دفتر کمیسیون مناقصات در اهواز، کووی فدائیان اسلام مجتمع تندگویان، واقع در روبروی بلوک دو، ساختمان طرحهای راه و ساختمان در مهلت مقرر مراجعه و تضمین را تسلیم نمایند.
– **مهمل و مهلت دریافت مدارک مناقصه گران:** از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت به عمل می آید طرف مهلت مقرر دراین فراخوان جهت دریافت اسناد و اعلام آمادگی از طریق سامانه ستاد و به نشانی www.setadliran.ir مراجعه نمایند تا ارزیابیهای لازم وفق آیین نامه اجرایی بندج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات (ارزیابی ساده) بر روی مدارک ارسالی مناقصه گران به عمل آید.
– **مهلت اعلام آمادگی:** بصورت الکترونیکی (غیر حضوری) و از ساعت ۸:۰۰ تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۴ لغایت ساعت ۱۹:۰۰ تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۴
– **مبلغ خرید اسناد و شماره حساب:** واریز مبلغ ۷،۶۱۶،۰۰۰ ریال از طریق درگاه موجود در سامانه به نشانی www.setadliran.ir
– **مهمل، زمان تحویل و گشایش پیشنهادها:** متقاضیان مکلفند پیشنهاد خود را حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۸ ارسالی بصورت الکترونیکی و از طریق سامانه ستاد تسلیم نمایند. ضمناً پیشنهادات در ساعت ۰۸:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۱ گشایش و فراتر خواهد شد و حضور نماینده مناقصه گران با معرفی نامه و کارت شناسایی معتبر بلامانع است. همچنین مناقصه گران می بایست ضمن بازگداری الکترونیکی تصویر تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار درسامانه تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۸ اقدام به تضمین مذکور را به صورت فیزیکی به کمیسیون مناقصات شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در آدرس: اهواز- کووی فدائیان اسلام مجتمع تندگویان، واقع در روبروی بلوک دو، ساختمان سابق طرحهای راه و ساختمان تسلیم نمایند. همزمان ارائه معرفی نامه و کارت ملی برای متقاضیان شرکت در مناقصه و نمایندگان شرکتها در همه مراحل لازم و ضروری می باشد.
– **ذکر:** حسب مورد ارائه یک نسخه اصلی از اسنادنامه شرکتها، آگهی تأسیس، آخرین تغییرات ثبتی و هرگونه گواهی مبنی بر واجد شرایط بودن شرکت مطابق با مفاد آگهی الزامی می باشد.

امور حقوقی و قراردادها – شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب
WWW.NISOC.IRhttp://iets.mporg.ir

– **توانایی ارائه تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار** به مبلغ –/۴۸،۱۴۴،۴۸۶/۰۰۰ ریال که بایستی به یکی از دو صورت زیر ارائه گردد:
– **الف:** ارائه رسید وجه صادره از سوی حسابداری کارفرما مبنی بر واریز مبلغ فوق الذکر به شماره حساب ۴۰۴۲۰۶۷۰۴۰۰۱۱۱۱۶۰۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران شعبه مرکزی جمهوری اسلامی ایران – اهواز کد ۰ حساب – بنام شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب
– **ب:** ارائه ضمانتنامه بانکی به میزان مبلغ فوق الذکر طبق فرم نمونه که ابتدا برای مدت (۹۰ روز) معتبر بوده وپس از آن نیز با اعلام کارفرما برای مدت (۹۰ روز) دیگر قابل تمدید باشد.
– **توانایی ارائه ۵ % مبلغ پیمان (در صورت برنده شدن) بعنوان تضمین انجام تعهدات**